

Abonamentul:

pe 1 an 6 cor.
pe 1/2 an 3—
pe 1/4 an 1.50

ROMANIA:

pe 1 an 10 lei
pe 1/2 an 5—

ȚARA NOASTRĂ

REVISTĂ SĂPTĂMÂNALĂ.

Redacția
și
administrația
SIBIU
NAGYSZEBEN
strada Morii 8.

Către cetitori.

Cu numărul acesta suspendăm apariția revistei „Țara noastră”. Imprejurările ne silesc a ne despărți pentru un timp oarecare de ea și ne îndeamnă să căutăm în alte părți forțe și învățăminte, pe cari mai târziu să le punem în serviciul cauzei publice. Nu este deci vorba de-o dispariție a acestui organ, ci de-o încetare provizorie, până la revenirea unuia dintre noi de pe plaiurile străinătății.

Cât de necesară este continuarea „Țării Noastre” au dovedit-o cei doi ani de apariție de până acum, cari i-au dat titlul și dreptul de existență. Modul cum a fost îmbrățișată de cei de aici, ca și de cei din România; sprijinul moral și intelectual ce ni-s'a acordat, sunt probe că o revistă, sau un ziar în Sibiu, în marginile concepțiilor noastre ar avea întotdeauna o bună primire și un vast teren de activitate.

După experiențele dobândite am văzut că la un ziar de astăzi e căutată în primul rând o parte *culturală*. Am ajuns la plăcuta convingere că publicul nostru și în special cel din Ardeal este foarte iubitor de literatură. El cetește bucuros tot ce se atinge de înaintarea noastră culturală, poezii, nuvele, critici și informațiuni, cerând o orientare tot mai precisă asupra mersului vieții intelectuale. Aceasta este un mare câștig al presei noastre moderne, căci prin creșterea gustului de citit se întărește iubirea și însuflețirea pentru limbă maternă și se încinge pieptul neamului cu scutul apărării celei mai sigure.

În materie politică interesează foarte mult semnele de prăpastie ce s'au ivit între frați. Numărul cel mai mare de *renegați*, trădători și suflete împăciuitoare au adus cu sine o nouă îngrijorare în rândurile conducătorilor și au dat naștere la necesități necunoscute. Datoria unei reviste politice, sau a unui ziar cotidian, este acum de-a exercita un control temeinic asupra păturilor îndoielnice, de a demasca pe orice transfug și de a face ca acest curent de înclinațiuni spre trădare să înceteze. Drumul de apropiere între adversarii noștri politici și între elemente românești, corupte sau ușor accesibile, numai prin o presă bine condusă și prin o campanie sistematică poate fi tăiat.

O serie de probleme pe cari ziarul de astăzi trebuie să le trateze rezultă apoi din stările *bisericești*. Cu toate progresele realizate, poporul nostru rămâne încă multă vreme strâns legat de soarta bisericii sale. În timpul din urmă însă se dau la iveală dovezi despre multe uitări de sine în biserică, despre o scădere a numărului individualităților pu-

ternice și despre multe dezertări a preoților dela datoria lor. Guvernul cu bugetul său a semănat un duh materialist în corpul preoțesc și a pus stăpânire pe voința și faptele celor mai firești conducători ce am avut. Aici e datoria scriitorilor luminați de a readuce, prin puterea convingătoare a scrisului lor, pe preoți la vechea lor chemare și de a veghea ca biserica să-și păstreze intact nimbul din trecut.

Multe sunt de urmărit și în materie *socială*. Trecerea noastră prin un punct critic de evoluție, alcătuirea evidentă a clasei de mijloc și a micii burghezii, ivirea vânzătorilor de noroc și a pseudo-aristocrațiilor și alte fenomene inerente ori cărei situații neclare, impun ziarelor un spirit ager de control și o nemiloasă desvălire a tuturor părților umbroase din viața socială. Trebuie studiată originea acestor rele și trebuie indicate mijloacele de îndreptare, cari, în mare parte, se vor găsi prin propagarea spiritului de organizare.

Cu totul neglijată a fost de presă până acum întărirea noastră *economică*. Și pericolul crește zilnic. Emigrările continuă, populația românească scade, iar din partea săcuilor, susținuți de guvern, ne amenință invadarea coloniilor. Societățile noastre de credit și economie muncesc greoi și fără spor, iar plângerile împotriva lor se țin lanț, căci satele sărăcesc și puținii se ridică. Momentele anormale din partea aceasta a mișcării din țară trebuie studiate și puse în discuție continuă.

În politica noastră față de *Maghiari* întâia datorie a presei este de a aduce în sfârșit o stabilitate. În anii din urmă oscilările și dibuirile au fost atât de multe, încât orientarea s'a perdut de binele. Lipsa de școală politică, sau lipsa de maturitate și numărul cel mic de bărbați întregi printre fruntași au provocat șovăeli și păcate în contra elementelor cerințe ale logicei politice. Neglijarea, complectă sau aparentă, a politicii noastre tradiționale, ascultarea de sfaturile sirenelor necunosătoare a situațiunii noastre, au provocat nedumeriri și ne-au ținut pe loc, încât astăzi, când se va face inevitabil apel la noi, poporul român se găsește destul de deranjat și de nepregătit, ca organizație și ca credință politică.

Iată aici atâtea frumoase terene de muncă pentru orice publicist și om politic și atâtea lacune de îndepărtat. În cei doi ani de apariție a acestei gazete noi am întrezărit numai calea pe care ori ce luptător cu condeiul trebuie să înainteze. Sperăm să avem curând prilejul de a ne folosi practic de această bogăție de experiențe.

II. Chendi și Oct. Goga.

O pierdere națională.

Moartea canonicului Dr. Augustin Bunea.

Scriem aceste rânduri sub povara unei vești care ne-a cutremurat: Canonicul Dr. Augustin Bunea a murit subit în ziua de 23 Noembrie. E atât de mare această pierdere, încât mintea are nevoie de reculegere pentru a putea arăta în toată deplinătatea ei această lovitură mare și neașteptată. Neamul nostru rămâne lipsit de-o personalitate excepțională și astfel în sărăcie noastră de oameni pierderea lui Augustin Bunea e o nenorocire națională.

Răposatul a fost înainte de toate un om de-un devotament apostolic pentru biserica sa: un adevărat slugitor al altarului, înarmat cu un puternic fond de credință religioasă și cu cultura superioară a distinsilor prelați. A fost cu sufletul pătruns de sentimentul dragostei curate pentru biserica lui Christos și-a fost cu mintea deschisă pentru a putea aprecia toate necesitățile timpului cari au menirea de-a slugi cu un nou razim unei instituțiuni eterne. Prin spiritul său distins a putut găsi legătura organică dintre biserica mare a creștinătății și umila bisericuță a neamului nostru și astfel a fost cercetătorul treaz care a căutat să-și găsească locul de cuvenită cinste pentru această biserică a sa.

Pe lângă această însușire, Augustin Bunea a fost un distins om de literatură, un om de știință, un istoriograf a cărui activitate e epocală pentru noi. În operele sale s'a nuzuit să fie judecător limpede și drept al faptelor, un spirit călăuzit de norma superioară a istoriografiei, de-un desăvârșit pragmatism. Înzestrat cu o putere de muncă extraordinară, cu-o inteligență vastă, sprijinită pe-o lectură bogată și variată, cu un simț analitic impecabil, Augustin Bunea ne-a dat lucrări istorice de-o valoare neperitoare. Această înaltă însușire, aplicată de cei mai competenți factori ai culturii noastre, asigură răposatului un loc de frunte între cercetătorii trecutului românesc.

Dar pe lângă toate aceste noi am pierdut în răposatul un factor de cea mai mare importanță politică pentru viitorul neamului nostru din această țară. Acest spirit superior nu s'a izolat între hârțile colbuite ale trecutului pe care căută să-l lumineze, nu se închidea între marginile atribuțiunilor sale de om al clerului, ci se sbuciuma de toate durerile pe cari rostul vitreg al evenimentelor politice le scoate la suprafața vieții noastre. Mai mult: acest om eră un luptător în arenă, un neobosit și neînfrânt reprezentant al aspirațiilor noastre naționale care la toate prilejurile își manifestă pe față cu tărie și cu îndrăzneală

cinstită credințele sale. Luă parte la adunările noastre politice și culturale și cuvântul lui era trâmbița fermecată care dă glas aspirațiilor legitime ale unui popor. Prin erudiția lui, prin puterea de convingere și prin căldura de sentiment, Augustin Bunea, un admirabil orator și un neîntrecut stăpân al limbei noastre literare, era cea mai frumoasă podoabă în viața Românilor ardeleni.

Pe lângă multele însușiri, din cari una singură ar fi putut asigura o lungă viață în istoria neamului nostru ori cărui fruntaș, Bunea era un caracter de-o înaltă moralitate. Acest om nicicând n'a avut în lunga lui carieră măcar o clipă de șovăire, dinpotrivă a fost totdeauna luptătorul pe față al convingerilor sale. Bunea nu s'a înfășurat în dubietatea prielnică omului de afaceri, ci a știut să renunțe la înalte dignități pentru a-și conserva libertatea desăvârșită a opiniilor sale.

Prin toate aceste calități excepționale Augustin Bunea era predestinat să devie șeful bisericii unite, omul nostru de mâne, în a cărui personalitate se concretizează așteptările noastre.

Pe acest bărbat ni l-a răpit acum soarta.

Aducerea lui aminte va trăi totdeauna, dar noi vom găsi greu omul cu care să putem umplea golul acestei prăbușiri.

*
† Dr. Augustin Bunea a fost una dintre figurile cele mai distinse ale bisericii noastre unite cu Roma și unul dintre cei mai de seamă istorici ai neamului nostru de dincoace de Carpați. Om cu o cultură superioară și cu sentimente naționale curate, a avut un rol însemnat în viața noastră publică.

S'a născut la 4 August 1857 în comuna Vad, comitatul Făgărașului, din părinții Arseniu Bunea, paroh în Vad, și Verona Urs, nepoata colonelului David Baron Urs de Margina.

Scoalele elementare le-a urmat în Vad și Ohaba dela anii 1864—1870, când a trecut la gimnaziul din Brașov, de unde, în primăvara anului 1877, s'a dus la gimnaziul din Blaj.

Din toamna anului 1877 până în Decembrie 1882 a urmat teologia și filozofia în colegiul urban de Propaganda fide din Roma, când a fost promovat doctor în teologie. Întors în Blaj a ocupat diferite funcțiuni la consistor și la institutele de învățământ de acolo. Amintim pe cele mai importante. Din Decembrie 1882 până în Septembrie 1886 a fost oficial în cancelaria metropolitană, purtând și protocoalele ședințelor consistoriale. În 16 Sept. 1884 a fost numit asesor la consistorul arhiepiscopesc din Blaj, iar din 10 Martie 1885 până la 28 Sept. 1886 asesor la tribunalul matrimonial al metropoliei. Din Septembrie 1886 până în August 1888 a ocupat catedra de teologie dogmatică la seminarul arhidiecezan și cea de religie la liceul din Blaj, fiind totodată și prefect în internatul Vancean de băeți și prefect de studii în seminarul teologic. În același timp (dela 1886—1889) a fost defensor la tribunalul matrimonial arhidiecezan din Blaj. Din 20 August 1888 până în Noembrie 1898 a ocupat posturile însemnate de secretar mitropolitan, protonotar consistorial, director al cancelariei metropolitane și notar la Directoriul fundațiunii Șuluțu. Încă în 1895 a fost ales canonic teolog în capitulul metropolitan din Blaj, dar nu a fost introdus până în 13 Noembrie 1898, când fu promovat și la demnitatea de canonic custode. A mai fost administrator al fundațiilor arhidiecezane, iar în anul acesta a fost numit rector al seminarului teologic din Blaj.

Pe lângă aceste funcțiuni, de multeori ingrate pentru un om cu însușiri intelectuale superioare, a găsit timp să inzeestreze literatura noastră istorică și bisericească cu lucrări de o înaltă valoare. Din ele amintim pe cele mai însemnate: „Metropolitul Dr Ioan Vancea de Buteasa“, schiță biografică, Blaj 1890. „Chestiuni din dreptul și istoria bisericii românești unite“, Blaj, 1893. „Episcopul Ioan Inocențiu Clain“, Blaj, 1900. „Statistica românilor din Transilvania în anul 1750“, Sibiu 1901. „Vechile episcopii românești“, a Vadului, Geoagiului, Silvașului și Belgradului. Blaj, 1902. „Episcopul Petru Pavel Aron și Dionisiu Novacovici“ sau Istoria Românilor ardeleni dela 1751 până la 1764. Blaj 1902. „Discursuri, Autonomia bisericească, Diverse“. Blaj, 1903. „Ierarhia Românilor din Ardeal și Ungaria“. Blaj, 1904. „Mitropolitul Sava Brancovici“. Blaj 1906.

A mai colaborat la ziarele „Unirea“ din Blaj, „Tribuna“ din Sibiu, „Gazeta Transilvaniei“ din Brașov, apoi la revistele „Transilvania“ din Sibiu, „Foaia bisericească și școlastică“ din Blaj și la „Enciclopedia Română“.

În primăvara anului acestuia a fost ales membru activ al Academiei române.

O vorbă lămurită. Consecvența ideilor de dreptate și corectitudine cari au călăuzit totdeauna pe oamenii din jurul acestei reviste, ne îndeamnă să însemnăm impresia justă ce ne-a trezit o veste proaspătă lansată de ziarul „Tribuna“ în legătură cu scaunul episcopal al Caransebeșului. Numitul ziar susține că dl protosincol Dr. Eusebiu Roșca s'ar fi prezentat zilele aceste la ministrul Apponyi pentru a-i cere ajutorul la alegerea de episcop. Dacă e adevărată această știre, atunci stăm din nou în fața unui act de îndrăzneală a necinstei care cucerește tot mai mult în tabăra oamenilor cari caută a-și câptuși neurednicia cu făgăduințe făcute dușmanului. Pentru că e un adevăr elementar, că acel ce cerșește astăzi sprijinul lui Apponyi — oricine ar fi, inconștient sau păcătos — pentru a ajunge episcop român e trădător de neam. De aceea rugăm pe dl Roșca ca în interesul instituțiunii al cărui slujitor este, să lămurască în cel mai scurt timp acest svon penibil.

Alegerea episcopului dela Caransebeș.

Punctul nostru de vedere în chestia ocupării scaunului episcopal dela Caransebeș este precizat și dacă totuși în preajma alegerii mai revenim, o facem pentru că interesele mari ale bisericii cer cu multă insistență, ca în acel scaun de data aceasta biserica să așeze un bărbat cu calități înalte spirituale și morale.

În vechime o mulțime de bărbați de seamă, oameni cu cultură superioară, scriitori clasici în vederea marelui responsabilități împreunate cu tagma preoției n'au primit să intre în șirul clericilor și însuș Ioan Gură de Aur a ezitat mult să primească alegerea sa de preot în Antiochia, și numai la insistența prie-

FOILETON.

Garmen laboris.

Veniți în horă de frăție,
Voi ai câmpilor străjeri,
Ce ocrotiți de vecinicie
A muncii rodnice dureri.
Veniți, plugari, veniți oșteni,
Celui mai vechiu și sfânt război,
Tovarăși buni ai Consânzenii,
Veniți cu noi.

In goana vicții 'noiforată,
Strigați: Plugarii 'n veci nu pier,
Căci lor pământul sfânt, li-e tată
Și frate soarele din cer.

In casele cu grinzii bătrâne
Voi rostul lumii așezați,
Sus dătătorilor de pâne,
In patimi și credințe frați.
Voi platnici de sudori și sânge,
Voi cei bogăți și totuși goi.
Veniți să ne 'nădățați a plânge,
Veniți cu noi!

Veniți stăruitoare gloată,
Strigați s'auză mici și mari:

E răzimată lumea toată
Pe palme aspre de plugari!

Năpraznic vijor de dreptate
Vă doarme 'n sufletu 'noptat,
Și spală lumen de păcate
Când rele mâni l-au deșteptat,
De grele vremi de mai 'nainte
De-al răsplătirii greu șuvoi,
Veniți aducători aminte,
Veniți cu noi!

Strigați să știe largul zării,
S'auză toți câți trag în jug,
Că focul roș al răsbundării
Topește fierele de plug!

Octavian Goga.

Coroana României.¹

Roabă Turcului năpraznic, —
Mândră, scumpă Românie, —
Cât ai plâns pierdută'n noapte,
Numai cel de sus o știe!...

Fiii tăi infrânt-au însă
A păgâmului oștire...

¹ Din volumul „Cântece și Povești“ ce va eși în curând de sub tipar în editura „Minerva“.

Azi, stăpână iar pe soarta-ți,
Șezi în scaun de mărire.

Și pe fruntea ta sclipește,
Ca pe boltă mândrul soare,
O coroană... care 'n lume
Seamăn de frumoasă n'are.

E argint, e aur toată,
De strălucе — așa măreț?
Diamant e?... Ba-i turnată
Din ceva... și mai de preț;

Din oțel de tun, prin luptă
Smuls din ghiare păgânești...
Și lucește — că e semnul
Vitejiei păgânești.

Soare dătător de viață,
De nădejdi și mândrie
E coroana de pe frunte-ți,
O, frumoasă Românie!

Bucură-te, Românie,
Că pe cer ți-a răsărit,
După noapte — atât de lungă
Soare — așa de strălucit!

tenului său Vasile cel mare și la insistența poporului credincios, s'a lăsat înduplecat a îmbrățișa cariera preoției. În timpurile noastre, se înțelege, oamenii nu mai sunt așa scrupuloși, și fiecare călugăraș crede că el e chemat și rânduit dela Dzeu să pună mitra arhierască pe cap, iar ceice au mai obținut și oarecare grad de doctorat din filozofie, teologie ori științele profane și au îmbrățișat din întâmplare tagma preoțească, aproape toți urmează principiilor militarești, *că e slab soldat care nu vrea să ajungă general*. A se examina mai de aproape dacă au vocațiune, dacă au fondul intelectual, puterea morală de a conduce o dieceză, se vede că nu mai e la modă.

Principiul militaresc în sine nu ar fi rău, dar vorba e, că noi, biserica din Ungaria și Transilvania, nu avem atâția episcopi câți generali sunt în armată, și nici nu putem să-i trecem la penzie când ne-am convins de neputințele lor, ci buni răi, aleși odată, trebuie să ne împăcăm cu ei, de a ne slugi o viață întreagă. De aceea suntem datori să-i trecem prin sâta cea mai deasă, să-i examinăm din toate punctele de vedere, să cunoaștem inima lor, sufletul lor, apucăturile lor, strădania lor, înțelepciunea lor, trecutul lor, hărnicia lor, istețimea lor, și numai după ce l-am trecut prin această sâta deasă, să pășim la urmă și să ne dăm votul.

Lumea face progrese pe toate terrenele. Oameni cu idei ruginite și învechite, oameni cari nu-ți pot improviza o vorbire în fața credincioșilor, în fața parlamentului, în fața tronului, nu pot fi oameni chemați de a conduce o biserică cu tendințe progresiste, și biserica noastră ca biserică constituțională e biserică per eminentiam progresistă. Oameni cari pe teren literar nu s'au distins prin nici o lucrare de seamă, asemenea nu au ce căuta în șirul peșitorilor la mitra episcopescă.

Fruntașii diecezei Caransebeșului, bărbați cu multă dragoste pentru biserică, se vede că sunt pătrunși de aceste

adevăruri, căci după toate semnele nici ei nu aleargă după oameni de mână a doua, ci cum suntem informați vor să ridice la treapta cea mai înaltă în biserica lor pe dignitarul cel mai de seamă dintre ceice pot fi luați în combinațiune pentru scaunul episcopesc.

Când aceste șire vor părăsi teascul alegerea credem că se va fi făcut și că bunul simț al bărbaților conducători au aflat persoana cea mai potrivită, care va ști ridica nimbul bisericeii, va ști conduce naia prin valurile furtunoase și succesive și va introduce în biserică spiritul păcii, al dragostei și al colaborării harnice cu toți factorii de seamă. Ori cât de multă practică vor avea bărbații dela centrul diecezei, și oricât se vor bucura ei de încrederea obștei, ceace s'a dovedit și la alegerile cele două de episcopi, ei vor primi o putere de lucrare probată, un bărbat cu idei clare și avântate cu bucurie în mijlocul lor și împreună vor face să răsară soarele deșteptării peste hotarele întregii dieceze.

Om nou, bărbat de încredere al mitropolitului, al bisericeii, al guvernului și al coroanei, ușor va putea convinge mai ales pe guvern că atunci, când i-a detras diecezei ajutorul votat de dieta țării, a fost rău informat, și că stările diecezei nu sunt cele în cari o au prezentat dușmănia oamenilor, cari se vede nu au ales mijloacele de luptă, și acesta va fi primul pas spre bine, primul succes ce credem că îl va putea dobândi cu ușurință nou alesul episcop al Caransebeșului. Și dacă va fi înlăturat neîncrederea guvernului care a apăsă ca un plumb greu asupra dezvoltării diecezei în anii din urmă, afacerile interne de sigur că vor lua o altă înfățișare, oamenii se vor apropia, vor lucra împreună și lucrarea lor va da roade îmbelșugate pentru biserica noastră din părțile Bănatului.

Așteptăm cu inima liniștită verdictul sinodului, așteptăm că mintea luminată și inima caldă a fraților noștri din Bănat vor fi norocoși să afle calea

spre celce bine este cuvântat întru numele Domnului.

Ziua de 21 Noemvrie (4 Decemvrie) va fi și rămâneă zi epocală în istoria bisericeii noastre din Ungaria și Transilvania, deaceea în semnul păcii, în semnul luminii, în semnul dragostei creștinești, în semnul progresului va eși din urnă numele prietenului nostru *Dr. Miron Cristea*, ca ales al eparhiei Caransebeșului, ale cărui înalte calități intelectuale și morale sunt garanța cea mai sigură pentru îmbunătățirea și înflorirea diecezei de Dzeu scutită a Caransebeșului.

Nicolae Ivan,
asesor consistorial.

Serbările dela Arad.

Ziua de Sâmbătă a fost o zi însemnată nu numai în istoria ziarului „Tribuna“, ci în istoria întregii prese românești dela noi. În aceea zi s'a inaugurat, în cadrele unor solemnități înălțătoare, noul palat al ziarului „Tribuna“. Acest nou lăcaș ce se înalță mândru în una dintre stradele principale ale Aradului, vestește tuturor vitalitatea poporului român și e o manifestație de forță care trebuie să ne inspire încredere nestrămutată, în izbânda finală a cauzei mari pentru care luptăm cu toții: la Arad și la Brașov, la Sibiu și la Șimleu, la Budapesta și la Lugoj...

Clădirea aceasta solidă e cel mai bun răspuns ce l-a putut da ziarul dela Arad procurorilor și guvernelor ungare: poporul românesc a ajuns și el la conștiința însemnătății presei și nu va suferi ca prin procese și prigoniri să se nimicească această puternică armă de luptă.

În timpul guvernului din partea căruia am avut să suferim cele mai multe și mai brutale prigoniri — se înalță acest lăcaș. Cel dintâi lăcaș propriu al celor cari muncesc ogorul greu și înțelenit al gazetăriei române.

Fie noua casă a „Tribunei“ un lăcaș de îmbărbătare și luminare pentru toți cari se vor îndreptă către ceice vor propovădui în ea înaintarea neamului românesc.

Invitarea ziarului de-a participa la solemnitatea inaugurării a fost ascultată de o lume numeroasă. Din toate părțile locuite de români au venit reprezentanți la această serbătoare rară.

Trestia și stejarul.

*Slaba trestie, priviți-o,
Cum la cel mai molcom vânt
Șovăde, își pleacă fruntea —
Umilită spre pământ.*

*Pe stejarul tare însă
Nu-l îndoaie nici furtuna;
Mai degrabă el se frânge
Decât să se plece într'una...*

*Supt călcâiul asupririi,
Veacuri, genunchiați am stat;
Steagul sfintei noastre lupte,
Vai târziu l-am ridicat!*

*Fălfăie azi mândru steagul.
Intețând pe luptători...
Dar pe când se luptă zece,
Sute stau șovăitori.*

*Până când cu umilință?
Nu e plin cu vârf paharul?
Ah, de ce nu-i tot Româmul
„Român verde ca stejarul?“*

P. Dulfu.

Zestrea.

Nimeni nu se miră de căsătoria avocatului Simon Lebrument cu dsoara Jeanna Cordier. Dl Lebrument, cumpărând firma notariatului Papillon, 'i trebuia ca s'o plătească; iar dra Cordier avea vre-o 30 mii de franci, în bani, în bonuri, etc. D. Lebrument era băiat frumos, avea șic, un șic de notar, un șic provincial, dar în sfârșit un șic care se găsea foarte rar în Boutigny le-Rebours.

Dra Cordier era și ea fată foarte drăguță. Ceremonia căsătoriei făcuse mare vâlvă în orașul Boutigny.

Se admirau foarte mult tinerii căsătoriți, cari merseră acasă să-și ascunză fericirea hotărându-se ca după puține zile să facă o călătorie la Paris.

În aceste câteva zile trăiră o viață foarte liniștită și fericită.

După câteva zile dna Lebrument își adoră bărbatul. Ea nu mai putea să trăiască un minut fără dansul; trebuia dar să șează toată ziua lângă ea pentru ca să-l sărute, să-l îmbrățișeze, mângându-i barba, mâinile, nasul, etc. Ea se așeză pe ghenunchii lui și, luându-l de urechi, 'i zicea: „Deschide gura și închide ochii“. El deschidea cu încredere gura, închidea ochii pe jumătate, și primea dela ea un lung sărutat. La

rândul său o îmbrățișă și o sărută de dimineața până seara.

După săptămâna întâia el zise nevestei sale: — Dacă voiești, vom pleca la Paris Marția viitoare. Vom face ca amorozații cari nu sunt căsătoriți, vom intra prin birturi, vom merge pe la teatre, la concerte, în toate părțile.

Ea sări în sus de bucurie.

— Oh! da, da, să plecăm cât mai curând.

— Și deoarece nu trebuie să uităm nimic, înștiințează pe tatăl tău să pregătească zestrea, zise el; o vom lua cu noi, și voiu plăti cu acest prilej și dlui Papillon.

— 'I-o voiu spune mâine dimineață, răspunse ea.

Și el o strânse în brațe începând iar mângâierile amoroase cari 'i plăceau ei atât de mult de 8 zile.

Marția următoare, tatăl și muma însoțiră la gară pe fiica și pe ginerele lor cari plecau în capitala Franței.

Tatăl zise:

— Eu vă jur că e foarte nesocotit să porți atâția bani în portofoliu. — Tinărul notar surâse.

— Nu te neliniști, dragă tată, sunt învățat cu astfel de lucruri. Cred că ști, că în profesiunea mea se întâmplă foarte des să am la mine și un milion.

Amploiatul gărei strigă:

Pressa românească de-aseenea a fost bine reprezentată. Dintre deputați au asistat la serbări dnii Dr. N. Oncu, Dr. Șt. C. Pop, V. Goldiș din Arad, Dr. I. Maniu (Blaj), Dr. A. Vlad (Orăștie), V. Daminn (Brad), Dr. V. Lucaciu (Șișești) și Dr. N. Șerban (Făgăraș) și reprezentantul slovacilor deputatul Milan Hodja.

Vineri seara a avut loc obișnuita seară de primire a oaspeților veniți din afară. S'au rostit multe toasturi și cuvântări primite cu aplauze îndelungate.

Sfințirea palatului.

Sâmbătă dimineața, la orele 12, a avut loc sfințirea casei „Tribunei“, — o clădire impunătoare, cu încăperi corăspunzătoare, atelier tipografic și sale de mașini igienice și moderne.

Služba a fost oficiată de Prea Cuv. Sa părintele R. Ciorogar, asistat de protopopul Procopie Givulescu din Radna și părintele Tr. Vățian parohul Aradului.

După slujbă părintele Ciorogar a rostit următorul discurs bine simțit adresându-se venerabilului fruntaș al Aradului Dr. Nicolae Oncu și redactorilor ziarului:

„Creștinul bun își începe toată lucrarea sa cu rugăciune. Acest simț comun al creștinătății îl cuprinde sfântul Ambrosie în îndrumarea: „Roagă-te lui Dumnezeu și lucrează“.

Inspirați de aceste sentimente am înălțat rugăciuni către tatăl ceresc, ca să binecuvinteze casa aceasta și lucrul ce se va săvârși într'ansa, ca acel lucru să fie: „lupta cea bună a credinței“ cum o numește divinul apostol Pavel.

D-Voastră sunteți chemați a face apostolia civilizației, muncă grea în care marea vieții aruncă valuri năpraznice peste mica corabie ce o ocărmuiți. Infracții veți rămâne însă numai atunci când cămașa D-Voastră va fi adevărul și farul, speranța în cel ce „mântuire a trimis poporului său“, — iar graiul speranței este rugăciunea.

Această rugăciune am pus-o astăzi temelie vieții spirituale din casa aceasta, ca pe ea să se zidească muna D-Voastră. Precum Mântuitorul Hristos a zis sfinților apostoli, că de Ierosolim să nu-se îndepărteze, așa zic și eu D-Voastră să nu vă depărtați de această temelie, ca idealul muncii cinstate pentru binele obștească să rămână duh stăpânitor în casa aceasta și să vă inspire la pacinica soluțiune a misiunii D-Voa-

stră civilizatorice, spre mărirea lui Dumnezeu și înflorirea neamului românesc. Amin“.

D. deputat Nicolae Oncu, răspunde adânc mișcat, la cuvintele Prea Cuv. Sale părintelui Ciorogar. Iată ce a spus d-sa, cu ochii plini de lacrimi: „Prea Cuvioase Părinte, Domnilor și Doamnelor! Sunt adânc mișcat de cuvintele, ce am auzit, și mai văd că simț mișcat de toată serbarea noastră de astăzi. Aduc mai înainte de toate prinosul meu de mulțumire Părintelui ceresc, care s'a îndurat a ne îngădui să ne ajungem ziua aceasta de bucurie în istoria luptelor noastre politice și culturale, și mai ales în mersul neamului românesc de pe aceste plaiuri. Aduc deasemenea mulțumitele mele Prea Cuvioșiei Voastre pentru că ați binevoit a primi sarcina de a da binecuvântarea acestei case. Am ținut cu toții, ca prin actul acesta să ne împlinim nu o datorie creștinească numai, dar am dorit ca această casă să primească și consfințirea bisericii și a legii noastre românești, pentru a cărei apărare ea este făcută.“

Mulțumesc tuturor reprezentanților politice românești, iubitorilor mei deputați, mulțumesc reprezentanților presei noastre, ai surorilor acestui ziar național, mulțumesc scumpilor noștri frați din regat, fraților noștri slovaci, și în fine mulțumesc din inima mea publicului întreg, care a venit aici să urmeze glasul nostru de chemare.

Precum deseale prilejuri de durere ne intrunesc, așa ați ținut să dați o dovadă de dragoste, solidarizându-vă și cu bucuria noastră, pe care astfel ați îndoit-o. Dar prin ființa de față a d-voastră, ați voit să dovediți, că sărbarea aceasta nu e numai a Aradului și numai a „Tribunei“, ci a tuturor românilor, și că ea are caracterul unei serbări generale românești.

Intr'adevăr, ziarul acesta e departe de a reprezenta numai interesele locale ale acestor părți. Gândul nostru al întemeietorilor a fost de a crea aici la marginile limbii românești, o străjă neadormită, o cetate tare și nevinsă, să ridicăm un steag mare și curat privind, cu hotărâre, îndrăzneală și fără teamă, spre câmpia ce se deschide în fața lui, tabără contrară atât de aproape de noi, să înălțăm un steag, cuprinzând și simbolizând toate aspirațiile, toate gândurile și dorințele adânci, mari și legitime ale unui popor întreg. În clipa aceasta, care mi-se pare nesfârșit de frumoasă și măreață, simț cum în

gândul meu se adună parcă printr-o putere profetică toate durerile și suferințele, tot amarul și chinurile, toată soarta nenorocită, aproape bimilenară a poporului nostru, și inima îmi este străbătută parcă de conștiința, de tainicile dorinți și nădejdi ale tuturor înaintașilor noștri, și un glas îmi spune, că după atâtea neajunsuri poporul acesta trebuie să aibe odată un viitor mai bun, mai senin și mai luminos.

Dacă timp de o mie și opt sute de ani lanțul continuității neamului românesc e nelătrupt pe aceste plaiuri, dacă nici cele mai cumplite furtuni cu năpraznica lor revărsare războinică nu au putut să-l șteargă și să-l spele de aici, acum, în veacul luptelor cu armele pașnice dar nebiruite ale ideii, ale cuvântului și scrisului, neamul nostru nu va putea fi desființat de pe fața acestui pământ, care două mii de ani aproape a fost neîntrerupt românesc și va trebui să rămână românesc.

O astfel de armă a gândirii, a cuvântului și a scrisului am creiat noi aici cu prețul celor mai mari și grele trude, jertfe și încordări. Într'ansa am concentrat și am depus noi toată lamura gândirii, a dorințelor și a puterilor noastre, nu pentru noi, cari suntem un val ce se ridică și se coboară, ci pentru poporul românesc întreg, care nu-i efemer, ca noi, ci va trebui să dăinuiește în vecii vecilor pe aceste locuri.

În numele meu și al celorlalți întemeietori ai acestui ziar, predau acest palat destinației sale: presei, culturii și dragului meu neam românesc, pentru al cărui viitor măret, frumos și mai bun decât cel de astăzi, el este ridicat și menit pe vecie.

Încă odată mulțumindu-vă tuturor, dragilor mei frați și surori, pentru nemărginita cinste și bucurie, ce ne-ați făcut prin înfățișarea voastră la această serbare a presei românești, din tot sufletul meu zic:

Să trăiți!
Să trăiască presa românească!

Prin câteva cuvinte alese d. Sever Bocu răspunde P. C. Sale Părintelui Ciorogariu.

Prea Cuvioase Părinte!

În cuvântarea P. C. Voastre ați făcut pomnire și de noi, muncitorii cu condeiul în această casă pe care ați binecuvântat-o. Când ne gândim la ceiace a fost mai înainte în locul

— Călătorii pentru Paris în vagoane!

Se urcară amândoi într'un vagon, unde se mai aflau două babe.

Lebrument șopti la urechia soției sale:

— Plicticos lucru, nu voiu putea să fumez.

— Și mie îmi face neplăcere, dar nu pentru că tă nu poți să fumezi... zise ea.

Trenul fluera și plecă. Merse un ceas, în care răstimp nu puteau vorbi de cât de lucruri puțin însemnate, deoarece-ce bătrânele nu dormiau. Indată-ce fură în curtea gării Saint-Lazare, avocatul Lebrument zise soției sale:

— Dacă voiești, scumpa mea, mergem mai întâiu să dejunăm pe bulevard, apoi ne întorcem să luăm bagajul ca să-l ducem la hotel.

— Oh da, haide la restaurant să dejunăm. E departe?

— Da, e cam departe, dar vom lua omnibusul.

Ea rămase foarte mirată.

— De ce să nu luăm o trăsură?

— Astfel ești tu econoamă, o trăsură pentru un drum de 5 minute, trei-zeci bani pe minut.

— E adevărat, zise ea cam rușinată.

Un omnibus tocmai trecea. Lembrumet strigă:

— Conducător! ei, conducător!

Trăsura cea grea se oprî. Și tinărul avocat, suind pe femeia sa, îi zise foarte iute:

— Du-te înăuntru, eu mă urc pe imperială ca să fumez o țigară înainte de dejunului.

Ea nu avu timp să răspundă; conducătorul, care o ajutase să se urce în omnibus, o așeză înăuntru pe o bancă. Uitându-se cu multă tristețe prin geam, văzû picioarele bărbatului ei, care se urcă sus pe imperiala omnibusului. Rămase astfel nemișcată între un bărbat gras care fumă dintr'o lulea și o bătrână care mângăia un câțel.

Toți ceilalți ședeau, dar nu vorbeau; înăuntru eră un băiat de băcănie, un cărciumar, două bătrâne și mai mulți ștrengari. Geamurile omnibusului se clătinau, roatele făceau șgomot mare, astfel că mai toți cei dinăuntru adormiseră. Tinăra rămase nemișcată.

— De ce n'a venit cu mine înăuntru? Își zise ea tristă. Putea foarte bine să nu fumeze acum.

Omnibusul mergea, dar eră mereu oprit de călători cari se urcau ori se scoborau.

— Nici nu credeam să fie așa departe, se gândi Jeanna.

Omnibusul mergea pe strădele cele lungi, se oprea la toate stațiunile și pornia iar.

— Ce departe e, își zise Jeanna. Ori poate că el a adormit acolo sus; căci de câteva zile e foarte ostenit.

Puțin câte puțin, vagonul se goli. Ea rămase singură. Conducătorul strigă: Vaugirard!

Deoarece ea nu se mișcă din loc, el repetă: Vaugirard! Ea îl privi, înțelegând că strigă pentru dansa, fiindcă nu mai eră nimeni în vagon. Omul zise a treia oară: Vaugirard!

Atunci ea întrebă: Unde suntem?

El răspunse foarte supărat:

— Suntem la Vaugirard, am strigat de 20 de ori.

— Și e departe de bulevard?

— Care bulevard?

— Bulevardul Italienilor.

— L'am trecut de mult!

— Ah! Dacă ești bun anunță pe bărbatul meu.

— Bărbatul d-tale? Unde-i?

— E pe imperială.

— Pe imperială! dar e de mult goală.

Ea se inspăimântă.

— Cm se poate? Este cu neputință. El s'a urcat împreună cu mine. Caută bine; trebuie să fie acolo sus!

Conducătorul începû să fie obraznic.

— Haide, mititico, destule palavre, un bărbat perdat, zece gășiți. Dă-te jos, s'a isprăvit. O să găsești altul pe stradă.

Cu lacrimi în ochi, ea zise;

— Dar te înșeli, d-le. El aveă un mare portofoliu sub braț.

Conducătorul începû să răză:

acesta și ceiace este astăzi, când ne aducem aminte de vechea cocioabă unde ni-se cheltuia nu numai munca, ci ni se istovia și sănătatea, un gând de recunoștință ne stăpânește cu toată puterea și ne cheamă la împlinirea unei datorii de împlinit. Este gândul de recunoștință care se îndreaptă față de aceia, din a căror iubire de neam s'a ridicat această casă pe seama noastră și a celor ce ne vor urmă nouă.

Acest gând se îndreaptă, doamnelor și domnilor, mai ales asupra fruntașului nostru iubit Nicolae Oncu. (Aplauze). Nu a făcut-o singur, pentru că o lucrare, ca aceasta, nu poate fi, între împrejurările noastre, opera unui singur om, dar a fost cum am spune, motorul, sufletul acestei opere de jertfă, spiritul inițial și desăvârșitorul ei neodihnit. Am fost martori, noi cei din redacție, muncii sale fără preget, zilelor sale de neodihnit, petrecute aproape un an întreg cât a ținut zidirea și mult înainte de când a plasmuit-o.

De aceia am ținut, dlor, ca să ne folosim chiar de prilejul acesta sărbătoresc și în fața dvoastră a tuturor să-i aducem prinosul nostru de mulțumire și recunoștință atât dlui cât și celor cari l-au ajutat cât și tuturor aceluia, cari înțelegând rostul menirii presei românești, au contribuit cu obolul lor la înălțarea acestui adăpost al nostru.*

Au mai vorbit dnii I. Popescu în numele sindicatului ziaristilor din România și dl N. Dumitrescu-Câmpina, directorul ziarului „Uniuersul“ din București.

După serbare, asistența a vizitat localurile redacționale, librăria și expoziția de lucruri de mână, aranjată de „Reuniunea femeilor române“ într-o sală a „Tribunei“.

Banchetul.

La orele 1¹/₂ a avut loc în restaurantul „Crucea albă“ un banchet de peste 160 de taccămuri. La banchet au luat parte toți deputații prezenți, reprezentanții presei, numeroși oaspeți din România, țărani români din osebite ținuturi.

Cel dintăi toast l-a ridicat dl Nicolae Oncu pentru Majestatea Sa.

A urmat apoi toastul dlui V. Goldiș pentru pressă. Ii răspunde, mulțumind, dl Lucian Bolcaș redactorul „Luptei“ din Budapesta.

Dl Goga este primit cu aclamație. Vorbește în numele „Asociației“. Părintele Lucaciu închină pentru arădani și fruntașul lor dl Dr. N. Oncu; dl Dr. Ștefan C. Pop pentru deputatul slovac

Milan Hodja. Un frumos și bine simțit toast a rostit dl I. Ciocazan, primarul orașului Craiova. A plăcut de-asemena și toastul dlui C. Mille, directorul ziarului „Adevărul“ (București). Dl Dr. V. Bontescu preamărește „talpa țării“: țărâ-nimea românească și încheie recitând o poezie a dlui Goga (o reproducem în altă parte). Dl Dr. D. Stoica vorbește pentru dnele Letiția Oncu și Marilina Bocu din Arad, iar dl Sever Bocu pentru deputații naționaliști.

După discursul dlui Bocu se face o grandioasă manifestație deputaților și mai ales, dlui Iuliu Maniu care, ridicându-se pentru a urmă învitatii stăruitoare a publicului de-a spune câteva cuvinte e primit cu ropote de aplauze și aclamații cari păreau a nu se mai sfârși. A vorbit cuminte și frumos — pentru preoțimea românească.

Unul dintre cele mai frumoase discursuri rostite la acest banchet a fost discursul de mulțumire rostit de dl Milan Hodja — în limba germană. Declarația lui că „n'a venit între străini și n'a venit nici ca oaspe, ci a venit acasă“, a a stărnit entuziasm.

Telegrame expediate.

Cătră sfârșitul banchetului s'au expedit mai multe telegrame. Intre aplauze furtunoase dl O. Goga dă citire următoarei telegramme adresate Maj. Sale:

„Adunarea poporului românesc din Ungaria care sărbătorește inaugurarea palatului ridicat de ziarul „Tribuna“, un prilej de consolidare a presei sale, Vă roagă pe Majestatea Voastră ca în aceste clipe de grea încercare a neamului românesc din Monarhie, să Vă îndurați a primi prea grațios expresiunea sentimentelor de alipire cătră dinastie, cari, în vremi senine și în zile grele de-o-potrivă, urmând tradiția veacurilor, au fost propagate totdeauna de presa românească.

Presă românească.“

Intre aplauze nesfârșite se hotărește apoi trimiterea următoarelor telegrame:

Gheorghe Pop de Băsești,
președintele partidului național român.

Băsești.

„Dela sărbătoarea presei la care am sfîntit o nouă cetate de apărare a luptelor noastre, Vă rugăm primiți, ilustre domnule președinte, asigurarea că reprezentanții condeiului românesc dela noi sunt pătrunși de adâncul sentiment de

solidaritate cu conducătorii politici ai naționalităților din parlamentul ungar și că, fără teamă, vor propovădui în totdeauna cuvântul lor de ordine.“

Aceiaș telegramă s'a expedit și dlul Dr. Teodor M. hali, președintele clubului deputaților.

S'a trimis o telegramă și întemnițaților din Seghedin.

„Intrușiți a sărbătoarea familiară al presei, Vă îmbrăçoșem călduros pe voi, antiluptători ai libertății condeiului. Să trăiți tovarăși de suferințe, nouă atât de dragi. Confrății de dincoace și de dincolo“.

Reprezentanții presei românești au mai trimis o mulțime de telegrame și ziarelor „Times“ (Londra), „Le Matin“ (Paris), „Corriere della Sera“ (Milano) etc.

Telegrame de felicitare.

Pe urmă s'a dat citire telegramelor și scrisorilor de felicitare sosite din toate părțile locuite de români. Numărul lor e prea mare decât să le putem înregistra.

Concertul.

Seara la orele 8¹/₂ a avut loc o audiție muzicală și literară în sala mare dela „Crucea albă.“

„Serata artistică începe cu recitarea „Mioriței“ prin dna Marilina Bocu. Cu glas dulce și mișcat, în grai curat, cu toată simțirea pe care o femeie, mai mult decât un bărbat, e în stare să o puie în versurile minunate ale poeziei populare, cu un particular accent de duioșie, d-sa a vrăjit tot farmecul poeziei noastre populare și a dat seratei un caracter rostit românesc.

„Rodica“ spusă tot de d-sa, a imprăștiat toată drăgălășia, tot parfumul suav și delicat al poeziei lui Alexandri.

D. Vasile Popovici din Oradea a fost o revelație și o surpriză fericită pentru arădani cari cunosc de azi înainte un artist român mai mult. A cântat cu o rară măiestrie „Cântec de pocăință“ de Beethoven și „Supt fereastră mândrei mele“ de Gh. Dima; vocea lui Popovici răscolește toate colțișoarele inimii. Un fior general a străbătut sala întreagă și simțirea și căldura cu care el nuanță, pe lângă temperamentul său vigoros, a schimbat dispoziția auditorului într'un entuziasm de nedescris. Ropote de aplauze nesfârșite i-au mulțumit și strigătele neîncetate îl rechemau într'una. D. Popovici ne-a fermecat...

Răsare o apariție albă fermecătoare. Dna Lucia Cosma cântă aria nebuniei din Lucia de Lammermoor. O tăcere ca și în biserică. Vocea ei se deschide, curge în râuri line, cu undulări arginții și limpezi ca cristalul de curate, tremură ca vibrații adânci de înfloară sufletul. Se înalță și întins răsună, dulce îngănat a fluierat de mierle, a viers de priveghitoare, și sfârșește puternic o chemare din înălțări senine. Lucia Cosma, în desmerderea glasului ei nespun de frumos, a adăugat tehnica nemerită a școalei franceze de unde a sosit de curând, ca să ne desfete pentru prima oară pe noi, după recentul, mare și netăgăduitul său progres.

Seara aceasta a fost un triumf pentru noi românii, cari ne putem mândri în fața străinilor cu forțe artistice ca Lucia Cosma.

Cav. Ferrari D'Albaredo a cântat frumos și cu extrem cuvânt Barcarolă de Tosti, și Muzica Proibita. D. Ferrari, cunoscut publicului din Arad, a fost într'adevăr la înălțime, cântând cu acel patos spontan și natural, cu acea măiestrie propriu școalei italiene.

D. Popescu a cântat o doină de Wiest, pe care a executat-o frumos și cu multă simțire; dansul fără îndoială e unul din cele mai puternice talente naturale pe care școala, dacă s'ar desăvârși, ar putea să-l ridice între cei mai buni violiniști ai noștri.

Una din culmile serii au fost însă cele trei cântece românești, două de Brediceanu, una de Gh. Dima, executate cu vocea nesfârșit de dulce

— Un portofoliu. Ah! da, s'a scoborit la Madeleine.

Vagonul se oprî. Ea se dete jos și se uită pe imperiala omnibusului care eră gol de tot.

Atunci încep să plângă și, fără să se gândească că o aude cineva, zise:

— Ce să fac?

Inspectorul biroului se apropie și întrebă: Ce-i?

Conductorul răspunde răsând: O doamnă, pe care bărbatul ei a lăsat-o în drum.

— Bine, nu-i nimic. D-ta vezi-ți de serviciu, zise el și plecă.

Atunci ea încep să meargă, foarte tristă, foarte gânditoare de ceacă i-se întâmplase. Unde să se ducă? Ce să facă? Ce-i s'o fi întâmplat lui?

Avea în buzunar doi franci. Cătră cine să se adreseze? cui să se plângă? De-odată își aduse aminte de vărul ei Barral, sub șef de birou la ministerul de marină.

Se urcă într'o trăsură și se duse la el. Il întâlni tocmai plecând la serviciu. Purta, ca și Lebrument, o servietă de piele neagră sub braț.

Ea sărl jos din trăsură și strigă: Enric!

El se oprî foarte mirat.

— Jeana?... aici?... singură?... Ce faci, de unde vii?

Ea murmură cu ochi plini de lacrimi:

— Bărbatul meu s'a pierdut.

— Pierdut, unde?

— Pe un omnibus.

— Pe un omnibus?... Ah!...

Și ea 'i povesti întâmplarea plângând.

El o ascultă, se gândi și zise:

— Azi dimineață eră liniștit?

— Da.

— Bine. Avea la el ceva bani?

— Da, toată zestrea mea.

— Zestrea d-tale?... toată?...

— Da, toată... spre a plăti firma ce o cum-părăse.

— Ei bine, dragă verișoară, bărbatul d-tale de sigur că a fugit în Belgia.

Ea nu înțelegea nimic; îngână numai: Bărbatul meu zici?...

— Zic că ți-a furat zestrea... și asta-il

Ea zise tremurând: Așa dar... este un mizerabil!...

Apoi nemai putând sta, se aruncă plângând la picioarele vărului ei.

Lumea se INGRĂMĂDI. El o luă încet și o duse acasă, urcă cu ea scările, și pe când servitoarea deschidea ușa, îi spuse:

— Sofie, aleargă la restaurant și poruncește un dejun pentru două persoane. Astăzi nu mă duc la birou.

Guy de Maupassant.

a dnei Lucia Cosma. Dânsa interpretează cântecul românesc, așa cum trebuie: dăios și moale.

Acompaniamentul dlui Liviu Tempea a fost o pregătire a solului său „Notturmo“ și „Fest auf Troidhagen“ (de Grieg), care a încoronat cu un nou succes întoarcerea sa aici în Ungaria. D-sa cântă cu eleganța și liniștea unei tehnici desăvârșite și sigure de sine“. (M. B.)

După concert a urmat dans, care a durat până câtră zorile zilei.

*

Publicul din afară și din Arad a petrecut o zi de adevărată elevație sufletească, care multă vreme va rămâne neuitată pentru cei-ce au avut prilej să fie Sâmbătă în Arad.

Situația politică.

— Audiența lui Tisza. —

Contele Ștefan Tisza a fost chemat de către Majestatea Sa la audiență. Și aceasta audiență senzațională a avut loc, fără, însă, ca să fi contribuit câtuș de puțin la limpezirea situației.

Contele Tisza a declarat Maj. Sale că părerea sa e că actuala criză nu poate fi rezolvită decât prin guvernul coaliționist și că nu ține încă de sosit timpul pentru ralierea tuturor partidelor cari stau pe baza transacțiunii dela 67.

Cei cari îl cunoșteau pe contele Tisza și principiile lui politice, știau înainte că acesta va fi răspunsul fostului ministru-președinte și, cu toate aceste, lumea politică dela audiența aceasta așteptă o îndrumare oarecare în caosul întunecat de-acum.

Dar nu s'a întâmplat nimic, situația a rămas neschimbată sau, poate, s'a mai agravat, fiindcă din nou au izbucnit între membri cabinetului neînțelegeri în ce privește atitudinea ce-o are să observe guvernul în viitor. S'au ținut, înainte și după audiența lui Tisza, mai multe consilii de ministri, luându-se în discuție fel și fel de propuneri — dar la o înțelegere deplină nu s'a putut ajunge.

Se afirmă că guvernul ar fi gata să renunțe la toate pretențiunile pe terenul militar (mai ales fiindcă știe că nu i-se vor acorda). Se mai afirmă că s'ar fi discutat și chestia dacă n'ar fi bine ca guvernul să ceară indemnitate, și să lase lucrurile incurcate... până se va putea.

Fără concesiile militare, însă, partidele coalițate nu și-ar putea păstra majoritatea numerică nici 24 de ciasuri — o mare parte a deputaților ar trece cu alai în tabăra lui Justh, — iar încercarea de-a cere dela actualul parlament o indemnitate bugetară cât de scurtă ar fi zădărnice. Opoziția de sub șefia lui Justh ar profita de cererea guvernului pentru a face școală obstrucționistă.

În fața acestui caos și dovezi de neputință desăvârșită, cercurilor competente din Viena nu le va rămâne altă cale decât să încerce rezolvirea crizei cu ajutorul partidului lui Justh, — în cooperare cu alte partide — sau să se adreseze exclusiv la politicieni în afară de cadrele partidelor politice actuale.

CRONICA LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ.

Numărul 10 al „Vieții Românești“ a apărut cu un sumar deosebit de bogat.

Remarcăm, între altele, o prea frumoasă poezie a dlui O. Goga „Oaspe vechiu“, amintiri duioase despre regretatul poet Gheorghe din Moldova (Gh. Kernbach), articole științifice, bucăți literare de M. Sadoveanu și D. D. Pătrișcanu, cronici bogate și recenzii.

Wagner și Grieg. Intr'o carte apărută de curând, Iohn Paulsen povestește de ce între Grieg și Wagner relațiunile erau așa de reci.

Anume Grieg la sosirea lui în Bayreuth i-a cerut lui Wagner permisiunea să aziste la o probă generală. Wagner i-a răspuns, că e imposibil, deoarece regele Bavariei voeste să ia parte la acea probă și el nu suferă pe nimenea în sală. Grieg însă nu s'a mulțumit cu asta și i-a răspuns că în parter e așa de întunec, că n'o să-l poată vedea nimenea și are să stea într'un colț ascuns și liniștit. „Da dacă îmi promiți că vei fi liniștit, ca un șoarece de liniștit, atunci poți să intri!“ îi răspunde Wagner. Grieg promise. Proba generală se începă. Deodată se întoarse regele către Wagner, care ședea cu el în loge, și zise cu fruntea încrățită: „Aici este încă cineva“. El auzise adevărat nește șoapte în sală. Wagner a căutat să-l liniștească și regele a rămas în credință că e singurul privitor la probă. Câtă-va vreme după asta regele iar deveni nervos și zise: „Trebuie să fie cineva aici, acolo în sală se vorbește“. Wagner părăsi pe regele și porni ca un turbat jos la locul unde ședea Grieg și șoptea cu un artist german, care intrase cu aceiași condiție la probă fără să mai țină seamă de cine azistă la probă. Wagner îl îndrumă pe Grieg la ordine. Această dojană, care nu eră în cuvinte tocmai urbane, n'a putut s'o uite Grieg. De aceea mai târziu Grieg refuză invitarea lui Wagner de-a fi oaspele lui în villa Wahnfried.

Cronica Rimată.

Scrisoare către Goga.

Iubite Domnule Director

Și viitoare deputat, —

De când ne-am despărțit în Pesta
Măcar o veste nu mi-ai dat.

Pe unde ești? În care țară,
La București ori la Sibiu?
La București e prea de vreme,
Iar dincolo e prea târziu.

Te-ai dus în Corsica, poete,
Or vii de-adreptul la Paris?
Pe cine-ai mai trăznit în foaie
Și ce poeme ai mai scris?

Ești tot senin, — or te furară
Ale vieții cataracte?
Pe Madách l-ai tradus dea'ntregul?
Sfârșit-ai piesa 'n patru acte?

Te-aștept nerăbdător, o Goga,
Să-mi spui vre-o veste din Sibiu...
Ce-ți fac Bălanii, Cerbul, Binder
Și curioșii ce mai scriu?

Adeseori mă poartă gândul
Spre vremile de-acum un an:
Grozav mi-e dor să fac odată
Un biliard cu Petru Șpan!

Mi-e dor de parcul unde seara,
Sub al zăpezii alb polen,
Făcând la planuri teatrale
Enescu Iuliu, în joben...

Mi-e dor grozav să intru iarăș
Sub pomii albi înzăpeziți
Și să gândesc... (de cine-i vorba?)
La creditorii neplătiți...

De când plecași în Bordighera
Măcar o vorbă nu mi-ai scris...
— Iubite Domnule Director,
Mai vii, — or nu vii la Paris?

25. Nov.

E. Victor.

Deschiderea corpurilor legiuitoare din România.

Duminecă, 15/28 Noemvrie, s'au deschis în noua sală de ședințe a adunării deputaților corpurile legiuitoare ale României. Mesagiul de tron a fost citit de Regele Carol și a fost viu aplaudat de senatorii și deputații de față.

Iată textul mesagiului:

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Intrând în a treia sesiune ordinară a acestei legislaturi, menită să întărească așezarea economică și socială a Statului român prin conc lucrarea tuturor păturilor sociale, constat cu o vie mulțumire munca D-voastre pentru atingerea acestui înalt țel și nu mă îndoiesc de patriotica râvnă cu care veți duce mai departe opera începută, a cărei desăvârșită realizare guvernul meu o urmărește cu cea mai hotărâtă stăruință.

Situațiunea Regatului din punctul de vedere al relațiunilor sale din afară, este din cele mai bune. Prin acțiunea ei statornică și cumpănită, Țara noastră a câștigat o situațiune care îi dă dreptul de a fi privită ca un factor însemnat în politica generală. România fără șovăire a lucrat pentru reușita silințelor desfășurate de toate statele ca să întărească pacea de care, împreună cu liniștea internă, avem atâta nevoie pentru propășirea forțelor noastre naționale. De aceea veghem cu o deosebită grijă la desvoltarea relațiunilor noastre internaționale și constatăm cu fericire simțemintele de cari Regatul se bucură din partea celorlalte State.

Vizitele pe cari le-am primit în cursul acestui an, ale Principilor Moștenitori ai Impărățiilor Germană și Austro-Ungară, au fost o nouă și prețioasă mărturie a acestor simțăminte.

Insemnele de Feld-Mareșal, pe cari Majestatea Sa Impăratul Wilhelm Mi le-a conferit, sunt o dovadă a prieteniei care ne leagă și tot odată arată prestigiul pe care armata noastră l-a dobândit în fața oștirilor celor mai puternice.

Acest prestigiu a crescut neîncetat din vremea când vitejii noștri oșteni au vărsat sângele lor pentru mărirea Patriei. Am fost dar viu mișcat când și în anul acesta s'a înviat din nou amintirea acestei epoce glorioase prin prezența în mijlocul nostru a unui așa mare număr din bravii noștri tovarăși de luptă din armata rusă.

Este de datoria noastră, spre a menține situațiunea internațională a Regatului, a urmări neîntrerupt întărirea puterilor noastre militare pentru care nu mă îndoiesc că veți da guvernului meu, ca întotdeauna, cel mai neclintit sprijin.

Intrarea în rândurile oștirii a iubitului nostru strănepot, Principele Carol, salutată de Țara întreagă cu un entuziasm atât de mare, este o nouă consfințire a legăturilor pururea nedespărțite dintre dinastie și scumpa noastră armată.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Desvoltarea economică a Țării a fost neîncetat una din grijile noastre de căpetenie. Constat cu mulțumire că izvoarele noastre de producțiune sporesc mereu și că astfel, chiar în anii agricoli sub-mijlocii, situația financiară rămâne îmbucurătoare.

Sunt sigur că nu veți pierde un moment din vedere trebuința de a menține bugetul Statului în principiile sănătoase după cari au fost alcătuit de nouă ani și cărora datorim soliditatea stării noastre financiare. Guvernul Meu vă va supune proiecte de legi prin cari rezervele legale ce stau astăzi în cassa tezaurului neproducătoare și expuse la ispita cheltuelilor, se vor consolida la baza de depuneri, crescând prin capitalizare, spre a asigura și mai mult Statul de orice eventualitate vătămătoare finanțelor sale.

Asemenea orice măsuri legislative, menite a îmbunătăți administrarea finanțelor și a răspunde la principiile de dreptate în impunerea sarcinilor, vor găsi, nu Mă îndoiesc, primirea cea mai binevoitoare din partea D-voastră.

Marile interese ale agriculturii noastre așteaptă de la D voastră aceeași vie sollicitudine pe care au aflat-o în sesiunile trecute. Ministrul domeniilor va aduce în debaterile D-Voastră un proiect de lege menit a crește proprietatea silvică a Statului și a asigura mai bine păstrarea suprafețelor împădurite. El va cere încă măsurile legale necesare pentru a da culturii însemnatele întinderi de pământ până acum supuse la inundații.

Pentru a înlesni avântul industriei noastre, precum și pentru a întări și a ocroti munca națională, guvernul Meu vă va înfățișa un nou proiect de lege privitor la încurajarea industriei.

Convențiunea de comerț cu Austro-Ungaria pe care deasemenea veți fi chemați a votă în această sesiune, stabilind între noi și Monarhia vecină un regim statornic, va avea de sigur o înrăurire binefăcătoare asupra economiei noastre naționale.

Cum o sănătoasă întocmire economică este însă strâns legată de dezvoltarea căilor de comunicațiune, guvernul Meu nu va pregeța ca, treptat cu mijloacele de cari dispune, să pună căile ferate la înălțimea nevoilor crescând ale Țării, să ducă cu stăruință la bun sfârșit toate lucrările publice începute în ultimii timpi și să urmeze completarea sistemului nostru de căi de comunicațiune și de transport. Intre cele dintâi construcțiuni noi vi se propune legarea Tulcei cu rețeaua noastră de căi ferate și se va întregi și din acest punct de vedere desăvârșita noastră unire cu județele pe peste Dunăre.

Astfel ne vom putea folosi pe deplin de mărețele lucrări ale portului Constanța pe care, cu atâta mulțumire, l'am inaugurat în cursul acestei toamne.

În același scop, ministrul lucrărilor publice vă va supune modificarea legii drumurilor, care să asigure mai bine pe viitor construcțiunea și întreținerea lor.

Impărțirea dreptății și înzestrarea Țării cu o cât mai bună orânduială judecătorească a fost una din grijile legislaturii actuale. Pentru completarea măsurilor atât de nimerite pe cari le-ați votat, ministrul justiției vă va supune modificările pe cari principiile sănătoase ale dreptului precum și practica judecătorească le-au dovedit necesare de introdus în legea organică a Curții de Casațiune și în dispozițiunile legiuirilor penale, referitoare mai ales la întocmirea și funcționarea Curților cu jurați.

Înmulțirea continuă a școlilor rurale, precum și îndrumarea mai solidă și mai practică dată învățământului, își va arăta înrăurirea din ce în ce mai binefăcătoare.

Domnilor Deputați,
Domnilor Senatori,

Prin votarea nouilor proiecte de legi, precum și a celor depuse încă din sesiunea trecută veți urmări opera de reforme atât de adânc cerută de nevoile Țării, dând totodată guvernului Meu sprijinul trebuincios pentru aplicarea ei sinceră și înțeleaptă. Astfel, prin munca D-voastră spornică, vă veți asigura dragostea și încrederea Țării și cea mai adâncă mulțumire a mea.

Dumnezeu să vă binecuvinteze lucrările D-voastră pentru binele și fericirea scumpei noastre Patrii.

Sesiunea ordinară a Corpurilor legiuitoare este deschisă.”

Educația țaranului român.

A da educația unui popor, care veacuri de-arândul a stat în părăginire, departe ținut de orice influență cultivatoare, nu e tocmai o problemă ușoară. Și mai ales nu atunci, când acest popor încă n'a ajuns la cunoașterea de sine, căci de aci se începe orice cultivare.

Cunoașterea proprie te face să te știi prețul, să te știi îndreptă. Nimenea nu va tăgădul, că poporul nostru trăit vreme așa îndelungată sub spuza ignoranței nu se va fi lăncezit în puterile și vigoarea proprie ființei sale. Nimenea nu va trage la îndoială, că în cursul atâtor veacuri își va fi asumat și o multime de obiceiuri rele, parte dela popoarele convețuitoare, parte din născocirea minții sale. Un popor strâmtorat, ca și un individ apăsător, iscodește fel și fel de lucruri, numai ca să se poată scăpa de sub jugul ce-l apasă.

Tocmai de aceea în cercetările de până aci ne-am luat voie a scruta după puțință în sufletul neamului nostru și a desvăli unele și altele din calitățile cu cari este înzestrat.

Mai pe urmă ne-am oprit la *vânjosimea* trupească și *religiozitatea*, din care am cercat să deducem și alte însușiri caracteristice acestui neam. Am aflat că nu e răsburător din fire, din contră e milos și darnic.

Dacă întrunește calitățile sus atinse, atunci e și *lesne iertător*. Un popor, ca și un individ care zi de zi, când se scoală și se culcă, totdeauna zice *Tatăl nostru* etc., nu poate să nu fie iertător. Aude și în biserică în toate Duminicile și sărbători rugăciunea Domnului și nu poate să nu se lipească de dansul ceva. Poporul nostru, de când l-a adus Traian în Dacia l-a adus cu credința în suflet și cu crucea în inimă. De două mii de ani trăind în comunitate cu *Dumnezeirea* și adăpându-se la izvorul sacru al sfinte scripturi s'au ales cu o sumedenie de învățături creștine, pe cari se înțelege că le-a mai modificat și fantazia lui cea bogată și le-a transmis din generație în generație.

Astfel a rămas el curat în sentimentele sale religioase și ca atare nu și-a răsburat ușor, ci mai iute a uitat și a iertat.

N'au drept dușmanii noștri, cari vreau să' l scoată de barbar și răsbunător. Aceasta e o părere superficială ori o *croială anume ticlăită*, ca să-și poată mai ușor scuza mijloacele de asuprire. De căteori în cursul istoriei nu ne-au făcut revoluționari și primejdioși.

Nu mai de mult, decât înainte cu patru ani au născocit *fantoama revoluției* în *Munții-apuseni*, când de fapt nu era nimic.

Să fi văzut, cum își luau domnișorii catrafusele și o luau la picior spre țară. Iar Moțul își radea în pumni și șoptea:

„Doamne du-i și du-i și du-i!
Până 'n țara leului:
Acolo să poposească!
Acolo să amortească!
Iar pe noi să ne ferească
De orice liftă păgânească!!!

Dar Moțul a zis și tot el a uitat și iertat această calomnie ordinară. De bună seamă că la răvaș și-a încrestat să rămâie drept pomenire nepoților: modul cum erau suspiționați moșii și strămoșii.

Nu domnilor! Românul e *lesne iertător*, căci așa' l învață religia sa. El este *răbduriu*, ba chiar prea *răbduriu*. Răbdarea însă își are granițele sale, de aceea să nu i-se prea pună la probă această însușire!!!

Dr. Petru Șpan.

Redacțional.

Cătră domnii abonenți. Cu numărul acesta suspendându-se apariția „Țării Noastre”, rugăm pe toți domnii restanțieri pe anii 1908 și 1909 să achite în timp de 10 zile dela data primirii acestui avis suma cu care ne datoresc.

În schimb pentru cele 5 numere pe cari nu le mai putem da, vom trimite domnilor abonenți revista „Foaia Poporului” din Sibiu. Dela domnii cari, și în urma acestui avis, nu-și vor achită datorita, — se va încasa prin dl avocat Dr. Lucian Borcia din Sibiu.

Domnii cari ar fi primit, din întâmplare, acest avis, fără a fi restanțieri, să nu ia în nume de rău strecurarea acestei greșeli. Avizul îi privește numai pe ceice de fapt n'au plătit abonamentul întreg sau o parte din el.

Abonamentele se vor trimite, ca și până acum, la adresa *Administrației revistei „Țara Noastră” Sibiu (Nagyszeben) Str. Morii Nr. 8.*

Administrația.

CRONICA EXTERNA.

Mitropolie albano română. Cluburile albaneze din cele mai însemnate orașe ale Macedoniei și Albaniei (Salonic, Monastir, Ianina, Elbasan, Giorgea, etc.) au luat hotărârea definitivă de a crea o mitropolie albano-română.

În acest sens s'au expediat scrisori de informație cătră deputații albanezi din camera otomană ca să facă demersurile necesare pe lângă sublima Poartă și să susție în Parlament acordarea din partea patriarhiei a unui mitropolit albano-român. În constituția imperiului este prevăzut un articol prin care se declară libera cultivare a limbei fiecărei naționalități aparte, atât în școală cât și în biserică.

Rezolvirea chestiunii bisericești este o problemă de viață pentru Albanezi și Aromâni. Marea și covârșitoarea influență exercitată de veacuri asupra Albanезilor și Aromânilor a avut ca rezultat despărțirea acestor neamuri în două grupuri dușmane, naționaliști și grecomani. O luptă îndârjită se da astăzi pe terenul național între cele două tabere. Sate întregi din Zagor și Tesalia, precum și din tot Epirul locuite exclusiv de Aromâni și Albanezi s'au grecizat.

Deputații naționaliști albanezi și toți Albanезii conștienți urmăresc o autonomie cât mai largă a țării lor. Întregul vest al Turciei este pus sub influența albaneză. Epirul locuit în mare parte de Aromâni, precum și partea vestică a Macedoniei având ca linie de demarcație (Monastir, Costovia, Serje pe deoporte și Ghiorgiea (Corițo), Nasilița-Servige pe de alta) formează un grup etnic compact albano-român, numărând bine înțeles și Aromânii din Albania propriu zisă ținutul Muzacheei întreg, parte din Sllasem, Berot etc.

Conlucrarea tuturor elementelor aromâne de valoare pentru realizarea acestui scop, singurul care ne poate da deplina exercitare a drepturilor noastre ca neam aparte în Balcani este o datorie de cunoștință față de Aromânism.

Toată administrația și conducerea actuală la noi este contaminată și după expresia fericită a dlui Dr. Trifon, care a publicat în București o broșură pentru remediarea răului, se impune arderea cu fier roșu a rănilor de care suferă chestiunea națională aromână și tăerea părții cangrenale pentru asigurarea viitorului națiunii noastre din Pind și Macedonia.

Dela Reuniunea română de agricultură Sibiiană.

O rugăminte.

Intre așezămintele noastre, întemeiate cu scop de a promova bunăstarea populațiunii muncitoare se numără și Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu. Intemeiată la 1888, ea chiar dela înființare a dezvoltat o activitate rodnică și binefăcătoare, ca puține alte așezăminte ale noastre. De roadele muncii ei numai aceia n'au beneficiat, cari nu i s'au adresat Acestei Reuniuni fi revine vrednicia de a fi deprins pe economul nostru la cultura mai rațională a pământului și la folosirea uneltelor economice. Ea l-a înprietenit cu cultura nutrețurilor măestrite, împărțind gratuit din an în an sute de kgr. de sămânță de trifoi, napi, luțernă etc. Ea l-a deprins cu cultura mai în mare a pomilor, aranjând expoziții de poame împreunate cu împărțire de premii în bani, ținând prelegeri și cursuri de pomărit și împărțind an de an mii și mii de pomi pădureți și de altoi și punând în vânzare altoi cu preț redus. Ea a contribuit la nobilitarea rassei de vite, ținând expoziții de vite de prăsilă anuale, împreunate cu împărțire de premii în bani; ea a dăruit și dăruiește an de an câte o vițea de soiuri ale și alte animale de prăsilă și da împrumuturi ieftene pentru cumpărarea de asemenea animale. Ea a contribuit și contribuie la ridicarea stărilor morale și materiale ale populațiunii, prin întemeierea de însoțiri de credit sâtesii și de tovărășii agricole. Prin aranjarea expozițiilor de copii contribuie la

îmbunătățirea stării igienice și la desăvârșirea condițiilor de trai ale populației. Ea lucrează la conservarea, răspândirea și perfecționarea industriei de casă (lucrurile de mână femeiești) aranjând expoziții de branșă aceasta, alcătuind albumuri, făcând colecțiuni de păpuși costumate după ținuturi și localități etc.

Prin publicațiile sale ziaristice, Reuniunea stă în serviciul obștei noastre, iar prin edarea cărților din biblioteca Reuniunii, dă în mâna poporului povățuitorul potrivit la ținerea vitelor, la cultura trifoiului, a pomilor, a viilor, la cultura albinelor etc. Prin conferirea de premii la descrierea monografiilor comunelor noastre, contribuie la cunoașterea istoricului și a stărilor din comune etc.

Dacă este vre-un ram agricol, pe care Reuniunea noastră să nu-l fi îmbrățișat cu căldura recerută, aceasta este a se atribui singur insuficienței mijloacelor bănești, căci bunăvoința, însuflețirea și simțul de jertfire la cârmăci ei nu lipsesc. Dovadă împrejurarea, că ei an de an cuceresc satele în lungul și în latul comitatului, ac la intruniri agricole, ac la expoziții, la plantări de pomi, la cursuri de altoit pomi etc.

În asemenea împrejurări, crezând a fi vrednici de sprijin, ne adresăm către membrii noștri cu aceea respectuoasă și frățescă rugămintă să binevoiască a nu ne lipsi nici pe viitor de sprijinul valoros și îndeosebi să iee la cunoștință, că cu scop de economisire și de mai multă ușurință, ne-am adresat către oficiile noastre prim-pretoriale cu rugămintă să binevoiască a încasa, prin organele ce le stau la dispoziție taxele, pro 1909 dela membri și să binevoiască a răscumpăra cuitanțele.

În fine ne permitem a ne adresa către preoțimea, învățătorimea, către notarii, primarii și ceilalți fruntași ai noștri, cari încă nu sunt membri să binevoiască a se înrola, în șirurile noastre, căci prin aceasta, pe lângă ce vor beneficia de roadele Reuniunii, dar și sprijinesc o cauză din cele mai arătoare ale noastre a tuturor. Să luăm pildă dela Sași, cari țin de deosebită cinste a fi membri ai vre-unei societăți și îndeosebi ai Reuniunii economice săsești.

Sibiu, 17 Nov. n. 1909.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucea,
prezid.

Vic. Tordășianu,
secretar.

ȘTIRI.

În urma plecării directorului nostru, dl Octavian Goga, în străinătate pe un an de zile, am hotărât suspendarea apariției revistei pe acest timp, anunțând de pe acum reapariția ei după întoarcerea d-lui Goga.

Când ne luăm rămas bun dela numeroșii noștri cetitori, nu putem să nu ne aducem aminte de multe semne de simpatie și dragoste ce ni le-au manifestat în cursul acestor doi ani din urmă — mulțumindu le pentru sprijinul ce ni l-au dat.

Ținem să exprimăm recunoștința noastră adâncă și numeroșilor noștri colaboratori și prietini, cari ne-au înlesnit munca grea.

Tuturor acestora, colaboratori, prietini și cetitori le zicem:

La Revedere!

Red. „ȚARA NOASTRĂ“.

Seratele literare și artistice în Sibiu. Se aduce la cunoștința on. membri ai „Asociației“ din Sibiu și împrejurime că Duminecă, la 5 Decembrie nou, în sala festivă a „Muzeului Asociației“, se vor începe seratele literare și artistice.

Seratele muzicale se aranjază sub conducerea dnei Minerva Brote, cu concursul binevoitor al d-nei muzicale din Sibiu, iar de reprezentările teatrale se îngrijește comitetul filial din Sibiu al „Societății pentru fond de teatru român“.

Programul luni Decembrie e următorul: 1-a Duminecă, serată muzicală; a 2-a conferința d-lui Oct. C. Tăslăuanu despre „Poporanism“; a 3-a reprezentarea piesei „Ca prin romane“; a 4-a conferința d-lui prof. Aurel Bratu despre „Alcoholism“. Contribuirile de intrare sunt: a) pentru seratele muzicale și teatrale: 50 bani de persoană, iar pentru meseriași și studenți 20 de bani; b) pentru conferințe: 20 de bani, iar pentru meseriași și studenți intrarea gratuită. Venitul acestor serate se va întrebuiți pentru „Muzeul Asociației“.

Membrii „Asociației“ sunt invitați să ia parte la aceste serate, cari se vor începe în fie-

care Duminecă *la orele 5 p. m. precis.* După începerea seratelor intrarea va fi oprită.

Dintr'un raport. Dl N. N. ... Închină pentru femeia română care încă își ia o parte frumoasă în svârcolirile noastre pe terenul culturii noastre.....

Fără comentariu.

Atentat în contra unui general. Din Paris se telegrafiază cu data de 28 Noembrie: Un individ a tras pe la amiază mai multe focuri de revolver asupra generalului Vérand, comandantul militar al districtului Senei, pe când generalul intră într'un hotel din strada Castiglione spre a prezida un banchet. Generalul Vérand a fost rănit la cap de două gloanțe. Agresorul a fost arestat. Individul care a tras asupra generalului Vérand căută probabil să comită un atentat asupra ministrului de război, deoarece s'a găsit asupra lui fotografia generalului Brun care seamănă foarte mult cu generalul Vérand. Criminalul este un indigen din Algeria și a declarat că a fost victima mai multor nedreptăți din partea ofițerilor din Algeria.

Generalul Vérand a fost rănit la frunte în mod destul de grav.

Iată detaliile atentatului în contra generalului Vérand:

Strada Castiglione era plină de curioși și de polițiști în momentul atentatului, deoarece tocmai atunci Președintele Fallières eșise din vizita pe care o făcuse Regelui Manuel al Portugaliei care locuște într'un hotel din apropiere.

Din cauza aceasta, la primul moment s'a răspândit șovrul că atentatul fusese îndreptat în contra Regelui Manuel, dar acest șovru a fost imediat desmintit.

Pe când criminalul încerca să fugă a fost arestat de către polițiști: dar în acelaș moment mulțimea a năvălit asupra și l'a bătut mâr, strigând: Să-l aruncăm în fluviul Sena.

Rana generalului Vérand nu e periculoasă. Acest general a fost până în 1908 comandantul găzii republicane; apoi a fost numit șeful corpului de jandarmerie în sandjacula Serres din Macedonia.

Atentatorul e un indigen din Algeria și se numește Robin Endelsi; el era odinioară secretarul biroului arab din Basaada și preținde a fi fost concediat deoarece el a denunțat 200 de ofițeri invinuindu i într'o scrisoare adresată primului-ministru că acești 200 de ofițeri au întrebuițat pe soldații din batalioane disciplinare la lucrările publice însușindu-și plata soldaților.

Nutrirea animalelor de casă. Cu acest titlu a apărut în editura „Reun. rom. dn agricultură din Sibiu“ o bună și interesantă carte pentru economii noștri, alcătuia de Aurel Cosciuc, membru în comitetul central al Reuniunii, actual titular a catedrei de economie la seminarul „Andreian“ și directorul școlii economice consistoriale. În ea găsim tratate toate metodele (felurile) de nutriție, aprobate de știința și experiența de astăzi, dând îndrumări de neprețuit folos țaranului nostru. Cartea, împărțită în părți și capitole, tratează foarte sistematic tot ce se ține de nutrierea rațională a animalelor de casă, începând cu arătarea compoziției nutrețurilor și cu misticarea animalelor. Se fac cunoscute apoi toate soiurile de nutrețuri, în capitole separate, folosul și întrebuițarea lor, pregătirea nutrețurilor, hrănirea și ingrășarea diferitelor animale etc., folosindu-se autorul în tot locul de cele mai bune isvoare și de bogata sa experiență.

Recomandăm cetitorilor și îndeosebi plugarilor noștri prețioasa carte a d-lui Cosciuc. Învățăturile ei ar trebui să fie citite și bine încrestate de fiecare econom. Ea formează Nr. 15 al Bibliotecii harnicei Reun. agricole și costă 1 cor. 50 bani, cu porto postal cor. 1.60. Să afli de vânzare la toate librăriile, cum și la comitetul Reun. agric. din Sibiu.

Proprietar-editor: OCTAVIAN GOGA.
Red. responsabil: DEMETRIU MARCU.

Un candidat de avocat

cu praxă

afliă imediat aplicare la avocatul

Dr. O. Russu,
Sibiu, „Albina“.

„CASSA DE PASTRARE“ (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE.

PROSPECT.

Adunarea generală extraordinară ținută la 21 Septembrie a. c. a decis urecarea capitalului social prin sporirea părților de fondare, dând posibilitatea și altor persoane fizice sau iuridice, de a intra între marginile statutelor în șirul membrilor și de a-și acuire părți de fondare de ale reuniunii noastre cu prețul nominal de Cor. 200— și Cor. 100— cuota proporțională la fondurile de rezervă.

Terminul de optare se fixează până la 31 Decembrie a. c., având a se plăti până la acel termin Cor. 100— adecă cuota la fondurile de rezervă.

Prețul părților de fondare se va solvi în sensul §.6 din statut în 5 rate trilunare egale, și anume:

prima rată până la	15 Ianuarie 1910
a doua	15 Aprilie 1910
a treia	15 Iulie 1910
a patra	15 Octombrie 1910
a cincia	15 Decembrie 1910

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Părțile de fondare se vor extrada la nume și vor fi provăzute cu cuponi la purtător și cu un talon și se vor elibera numai după ce s'a vărsat întreg prețul acelora; până atunci ratele solvite se cuitează în titluri provizorii.

Pentru ratele plătite institutul rebonifică 5%, iar pentru ratele neplătite la termenele fixate socotește 5%, interese de întârziere.

Membrilor cari n'au vărsat la timp vre-o rată li se adresează câte o convocare cu termin de 30 zile și dacă nici până la expirarea acestui termin nu vor vărsa ratele recerute sumele plătite vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile esmise se vor anulă și sub aceiași numeri se vor exmite alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarele designate pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1911 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucură de toate favorurile părților vechi.

Rentabilitatea părților de fondare de asemenea este asigurată, avându-se în vedere avântul, ce l-a luat reuniunea în decursul celor 25 ani de existență.

Solvirile se pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Din ședința direcțiunei „Cassei de păstrare“ (Reuniune) în Săliște, ținută la 23 Octombrie 1909.

Direcțiunea.

P. T.

Aduc la cunoștința onor. public, că am închiriat restaurantul „Grand-Bierhalle“ în palatul consistorial, unde sub numirea

Grand-Restaurant Brote

voiu servi

mâncări bine pregătite, bere de Steinbruch și vinuri alese.

Primesc abonamente la masă pentru amiază și seară.

Cu toată stima

Liviu Brote.